

Samrådsredogörelse

Ansökan om koncession för ny 150 kV-ledning mellan Piteå och länsgränsen mellan Väster- botten och Norrbotten

Piteå kommun, Norrbottens län

2018-05-07

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING.....	3
2	SAMRÅDETS GENOMFÖRANDE	3
	2.1 Samråd maj 2017	3
	2.2 Samråd september-januari 2017/2018	3
3	INKOMNA YTTRANDE OCH SYNPUNKTER.....	4
	3.1 Samråd maj 2017	4
	3.2 Samråd september-januari 2017/2018	5

BILAGEFÖRTECKNING

Samråd maj 2017

Bilaga 1 Samrådsbrev
Bilaga 1A Yttranden

Samråd september-januari 2017/2018

Bilaga 2 Samrådsbrev sept 2017
Bilaga 2A Samrådsunderlag och inbjudan till samråd sept 2017
Bilaga 2B Sändlista Myndigheter, organisationer och företag
Bilaga 2C Sändlista Fastighetsägare & rättighetsinnehavare
Bilaga 2D Annons
Bilaga 2E Yttranden från länsstyrelsen
Bilaga 2F Yttranden från allmänhet, övriga myndigheter, organisationer och föreningar
Bilaga 2G Protokoll möte sameby
Bilaga 2H Mi jökensekvensbeskrivningens disposition

1 Inledning

Samråd enligt 6 kap 4 § miljöbalken har genomförts. Samrådet syftar till att Vattenfall Eldistribution (nedan benämnd Vattenfall) avser söka koncession (tillstånd) för ny 150 kV-ledning i befintlig ledningsgata mellan T-korsningen mellan stationerna Pitholm och Munksund och länsgränsen mellan Norrbotten och Västerbottens län.

Denna samrådsredogörelse beskriver hur samrådet har genomförts, vilka samrådskontakter som tagits, vilka synpunkter som inkommit och vilka åtgärder som de inkomna synpunkterna innebär.

Samrådsredogörelsen utgör en del av koncessionsansökan enligt Ellagen (1997:857) som skickas till Energimarknadsinspektionen.

2 Samrådets genomförande

2.1 Samråd maj 2017

I maj 2017 skickades ett enklare samrådsunderlag med projektinformation, föreslagna breda utredningsstråk och karta till länsstyrelsen i Västerbottens län och berörda kommuner och samebyar (**Bilaga 1**). Syftet var att informera om planerat projekt och samla in synpunkter om föreslagna stråk tidigt i processen.

2.2 Samråd september-januari 2017/2018

Den 27 september 2017 skickades samrådsbrev med information om rubricerad ledning och inbjudan till samråd (**Bilaga 2**) via post och/eller mail till länsstyrelsen i Norrbottens län, övriga berörda myndigheter, organisationer, föreningar och samebyar (**Bilaga 2A**). Samrådsbrevet skickades också till fastighetsägare och rättighetsinnehavare inom utredningskorridorerna på en bredd mellan 350-830 meter längs alternativa stråk (**Bilaga 2B och 2C**). I samrådsbrevet fanns hänvisning till Vattenfalls hemsida där samrådsunderlag fanns att hämta samt kontaktinformation till Sweco. Sista dag för yttrande var 3 november 2017.

Piteå kommun fick samrådsunderlag med tillhörande bilagor med brev 24 november 2017 och hade sista dag för yttranden den 5 januari 2018.

De berörda inbjöds att inkomma med synpunkter på projektet. I samrådsunderlaget presenterades information om planförhållanden, den planerade verksamheten och dess förutsedda miljöpåverkan.

Samrådet annonserades i Pitetidningen och Kuriren den 2 oktober 2017 (**Bilaga 2D**). Annonsen innehöll information om den planerade verksamheten, information om var samrådsunderlag kunde erhållas och var synpunkter kunde lämnas. Informationen publicerades även på Vattenfalls hemsida där även samrådsunderlaget fanns att hämta.

3 Inkomna yttranden och synpunkter

Nedan presenteras de huvudsakliga synpunkterna i inkomna yttranden direkt följt av Vattenfalls bemötande på synpunkterna (i kursiv stil). Samrådsredogörelsen har fyllts på allt eftersom samråd genomförts.

3.1 Samråd maj 2017

Yttranden redovisas i sin helhet i Bilaga 1A.

3.1.1 Länsstyrelsen och kommunen

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen lämnade information om att Vattenfall bör notera den atrika väggkant som kan finnas i den östligaste, gemensamma korridoren och informerade att Trafikverket bör ha närmare kännedom om dess lokalisering och status.

Länsstyrelsen informerade i sitt yttrande att ledningsstolpar på odlingsmark utgör ett brukningshinder som försvårar brukande av marken på många sätt vilket måste beaktas i den fortsatta planeringen.

Länsstyrelsen informerade vidare att det i första halvan av korridor 1 D finns förhistoriska gravar vilket gör placeringen av ledningen inom den korridoren extra grannliga. Inom korridor 1 A och C ligger lämningarna så spridda att det kan vara svårt att hitta en dragning som inte berör någon lämning. Inom A1 finns även en del lämningar inom dagens ledningsgata.

Länsstyrelsen anser att Vattenfall måste kontakta Länsstyrelsen för att få information om fornlämningarnas villkorsområden när korridor har valts. Vid framtagande av MKB bör även beaktas att varje fornlämning har ett område kring sig som också är skyddat.

Vattenfall: Vattenfall har beaktat länsstyrelsens synpunkter i det fortsatta utredningsarbetet och kommer att utföra en arkeologisk undersökning av exercisplatsen på Pitholmsheden innan projektets genomförande.

Vattenfall kommer att samråda med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet om verksamheten placeras närmare än 150 meter från en forn- eller kulturlämning.

Piteå kommun

Piteå kommun lämnade inga synpunkter i det tidiga samrådet men skickade information om förekommande naturvärden inom de alternativa ledningsgatorna.

Vattenfall: Vattenfall har under utredningsarbetet med ledningssträckningen tagit underlagsmaterialet om naturvärden i beaktande.

3.1.2 Samebyar

Västra Kikkejaure

Västra Kikkejaure sameby berörs av ledningsstråk i samråd Piteå-länsgränsen och länsgränsen-Rengård (Vargfors).

Västra Kikkejaure sameby informerar att ledningen går genom bra vinterbetesmarker som är lavrika och att samebyn vill ha inflytande i när och hur utbytet av befintliga ledningar och stolpar

ska ske. Samebyn ska alltså i tidigt skede vara med i detaljplaneringen så att det kan ske en minskad störning och att de lavrika markerna ej påverkas.

Vattenfall: Vattenfall har noterat Västra Kikkejaures information i det fortsatta utredningsarbetet.

3.2 Samråd september-januari 2017/2018

Yttranden redovisas i sin helhet i Bilaga 2E och 2F.

3.2.1 Länsstyrelsen och kommunen

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen konstaterar i sitt yttrande att bägge alternativen berör flera intresseområden, se yttrande i Bilaga 5. Sammantaget förordar länsstyrelsen alternativ 1A i befintlig ledningsgata. Länsstyrelsen redovisar vad som är särskilt viktigt för Vattenfall att ta med i projektet.

Vattenfall: Vattenfall noterar Länsstyrelsens synpunkter och kommer i det fortsatta arbetet med projektet beakta, det av länsstyrelsen redovisade särskilt viktiga punkter, vid utredningsarbetet och kommande miljökonsekvensbeskrivning. Vattenfall kommer enligt vad länsstyrelsen uppmanar, utföra en arkeologisk utredning för den gamla exercisplatsen Pitholmsheden som berörs utmed bägge alternativen, efter att Vattenfall detaljprojekterat ledningens sträckning i vald utredningskorridor.

3.2.2 Samebyar

Vattenfall genomförde den 6 november 2017 ett samrådsmöte med berörd sameby Västra Kikkejaure sameby, se protokoll Bilaga 2G.

Vattenfall kommer i det kommande utredningsarbetet ta hänsyn till samebyarnas intresseområden och de synpunkter som lämnats under samrådsmötena.

Vid kontakt med Östra Kikkejaure sameby meddelade de att de inte ansåg sig behöva ett enskilt samrådsmöte i projektet.

Östra Kikkejaure

Östra Kikkejaure förordar fortsatt nyttjande av befintliga ledningsgator.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta.

3.2.3 Allmänhet och fastighetsägare/rättighetsinnehavare

[REDACTED]

Fastighetsägaren meddelar att de som markägare inte har några synpunkter om ledningen dras i befintlig ledningsgata 1A. Enligt förslag på alternativ dragning av ledning enligt 1B skulle ledningen genomkorsa ett av deras skogsskiften i dess längdriktning. Yttranden anser det olyckligt om ledningen skulle dras enligt alternativ 1B.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta och tar med sig yttrandet i det fortsatta utredningsarbetet.

[REDACTED]

Yttrande motsätter sig en ny sträckning av luftledning och kräver att som alternativ ska luftledningen förläggas i den befintliga ledningsgatan.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta och tar med sig yttrandet i det fortsatta utredningsarbetet.

[REDACTED]

Yttrande har utfört omfattande röjning och gallring på sin mark som han anser är bortkastat ifall ledningsgatan kommer där. Yttrande förbehåller sig rätten att ha synpunkter och ersättningsanspråk för nedlagt arbete och kostnader om slutlig ledningsgata hamnar på yttrandens mark.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta och kommer tilldela ersättning till de markägare som blir direkt berörda av ledningskorridoren. Vattenfall följer gällande värderingsnorm för att beräkna den ersättning som markägare får vid förlorade markvärden.

[REDACTED]

Yttrande har lämnat synpunkter via mail och Vattenfall har bemött dessa, se Bilaga 2F.

[REDACTED]

Yttrande vill att Vattenfall drar om ledningen så den ligger öster om gamla Havsbadsvägen, närmare Pitholmsheden.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta och tar med sig yttrandet i det fortsatta utredningsarbetet.

[REDACTED]

Yttrande anser att breddning och påbyggnad av kraftledningen och ledningsgatan bör ske öster om den befintliga ledningen.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta och tar med sig yttrandet i det fortsatta utredningsarbetet.

[REDACTED]

Yttrande vill inte ha ledningen närmare sig eftersom att det uppstår visst ljud från ledningarna samt att det finns en minnesplats att ta i beaktande. Yttranden påtalar att det ser ut att finnas stor plats österut mot stora vägen.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta och tar med sig yttrandet i det fortsatta utredningsarbetet.

3.2.4 Övriga myndigheter, organisationer och föreningar

Elsäkerhetsverket

Elsäkerhetsverket har inget att erinra i dagsläget.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta.

Försvarmakten

Försvarmakten har inget att erinra.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta

Hortlax byamän samt markägare för [REDACTED]

Yttranden anser att det inte finns några skäl som talar för dragning av ny ledningsgata enligt alternativ 1B. Yttrande informerar att befintlig ledning passerar Jävreträskvägen som utgör en mycket viktig väg för friluftsliv, jakt och bärplockning och används för ägare av stugor efter Jävreträsket. Yttrande anser att särskild hänsyn måste tas till vägens beskaffenhet för tunga transporter, både vid nybyggnation och vid nedmontering av befintlig ledning. Yttrande anser att skador som åsamkas på vägen pga. bygget av ny ledning måste återställas av entreprenören. Yttranden föreslår att den nya ledningen dras enligt alternativ 1A.



Vattenfall: Vattenfall noterar detta och tar med sig yttrandet i det fortsatta utredningsarbetet.

Luffartsverket

Luffartsverket har inget att erinra.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

MSB avstår från att yttra sig i samrådet.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket avstår från att yttra sig.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta

PiteEnergi

PiteEnergi välkomnar Vattenfalls planer på att ersätta den befintliga 150 kV luftledningen PL4 3-4 med en ny luftledning med höjd kapacitet. PiteEnergi anser vidare att stråk 1B kan avfärdas eftersom inga tekniska, ekonomiska eller miljömässiga fördelar torde föreligga jämfört med stråk 1A. Därmed förordar PiteEnergi stråk 1A, dvs en sträckning längs den befintliga ledningsgatan för PL 4 S3-4.

PiteEnergi generella ståndpunkt är att luftledning alltid är förstahandsvalet för ledningar i det maskade regionnätet med 150 kV spänningsnivå, baserat på tekniska och ekonomiska grunder. Markkabel bör tillgripas endast i tvingande fall, t.ex. där starka begränsningar föreligger vad gäller framkomlighet med en luftledning och då i kombination med nödvändiga åtgärder för att kompensera för de betydande tekniska och driftsäkerhetsmässiga nackdelarna, bl.a. lång reparationstid med markkabel. PiteEnergi bedömer att för den aktuella ledningssträckningen finns inga platser med sådana begränsningar i framkomlighet/utrymme, att markkabel behöver övervägas.

PiteEnergi informerar vidare att förnyelse av ledningen PL4 3-4 kan på olika sätt, såväl direkt som indirekt, påverka PiteEnergis befintliga ledningar för el, fjärrvärme och bredband. Detta måste beaktas i Vattenfalls planering och projektering, och en dialog upprätthållas i tekniska och ekonomiska frågor.

Från T-korsningen mellan stationerna Pitholm och Munksund, till Pitsund, löper PL4 3-4 parallellt med PiteEnergis 45 kV ledning PL441. Över Pitsundet är ledningarna dessutom sambyggda i gemensamma ståltorn. PiteEnergi önskar att Vattenfall på dessa ledningsavsnitt tydligare beskriver byggmetod och teknisk lösning för den nya luftledningen, och eventuell påverkan på 45 kV ledningen PL441.

Vattenfall: Vattenfall noterar PiteEnergis synpunkter och kommer i det fortsatta arbetet med planering och projektering upprätta en dialog med PiteEnergi för tekniska och ekonomiska frågor.

Sametinget

Sametingets synpunkt är att befintliga ledningsstråk ska användas då det ger minst påverkan på renskötseln.

Sametinget informerar vidare om att miljökonsekvensbeskrivningen ska beskriva samebyarnas renskötsel och de konsekvenser kraftledningarna kan medföra. Även kumulativa effekter ska beskrivas och omfatta hela samebyarnas område dock med särskild fokus på vinterbetesmarkerna.

Sametinget informerar att samerna har rätt till inflytande och att samebyns inställning och bedömning ska redovisas tydligt. De besitter kunskapen om markernas värde för renen och vilka konsekvenser det kan leda till.

Yttrandet i sin helhet redovisas i Bilaga 2F.

Vattenfall: Vattenfall har genomfört samrådsmöte (17-11-06 och 17-11-07) med de samebyar som önskat och som berörs av något eller några av Vattenfalls nu pågående koncessionsprojekt. Vattenfall kommer ta med samebyarnas synpunkter i det fortsatta utredningsarbetet och ta med informationen i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Skanova

Skanova Elskyddsärenden har inga synpunkter gällande samråd i rubricerat ärende.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har inget att erinra.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)

SSM ser positivt på att Vattenfall kommer genomföra och redovisa magnetfältberäkningar i kommande miljökonsekvensbeskrivning. SSM vill påpeka att "myndigheternas försiktighetsprincip om lågfrekventa elektriska och magnetiska fält", ADI447, inte längre är relevant.

SSM informerar om SSM:s allmänna råd (SSMFS 2008:18). Det finns en svag men vetenskapligt grundad misstanke om förhöjd risk för barnleukemi för barn som exponeras varaktigt för lågfrekventa magnetfält under de referensvärdesnivåer som anges i SSMFS 2008:18 m.m.

Vattenfall: Vattenfall noterar att "myndigheternas försiktighetsprincip om lågfrekventa elektriska och magnetiska fält" inte längre är relevant. Vattenfall noterar SSM synpunkter och information om riskerna vid exponering av varaktiga lågfrekventa magnetfält. Vattenfall kommer genomföra magnetfältsutredning inför arbetet med miljökonsekvensbeskrivning.

Svenska Kraftnät (SVK)

SVK har inte några invändningar mot aktuell ledning så länge SVK:s rekommendationer beaktas och planering och projektering sker i samarbete med SVK, se yttrandet i sin helhet Bilaga 2F.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta och kommer beakta SVK krav och information i det fortsatta utredningsarbetet.

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

SGU lämnade ett generellt yttrande för samtliga fyra koncessionsansökningarna Länsgränsen-Vargfors, Bastuträsk-Jörn, Aldermyrberget-Vargfors och Piteå-Länsgränsen.

SGU konstaterar att många av ledningsstråken berör grundvattenförekomster. En del av dessa finns registrerade i VISS medan andra inte gör det. En del är redan berörda av äldre kraftledningar och annan infrastruktur. SGU anser att även om det finns andra ledningar i ledningsgatan bör man vid dessa passager använda andra stolpar än de impregnerade trästolparna.

För övrigt har SGU inget att anföra mot något av alternativen.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta. Vattenfall har beslutat att fasa ut kreosot. Detta innebär att Vattenfall kommer att upphöra med att beställa produkter innehållande kreosot, för nybyggnation, modernisering eller för felavhjälpning.

Trafikverket

Trafikverket har inget att erinra för utredningsstråk 1A, befintlig ledningsgata, under förutsättning att synpunkter som redovisas i yttrandet beaktas, se Bilaga 2F.

Vattenfall: Vattenfall noterar detta och kommer beakta Trafikverkets synpunkter i det fortsatta utredningsarbetet.

3.2.5 Länsstyrelsens Beslut om betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen i Norrbotten beslutade 2018-02-21 att projektet kan antas innebära betydande miljöpåverkan. I beslutet redogjorde länsstyrelsen vad kommande miljökonsekvensbeskrivning bör innehålla, se vidare i Bilaga 2E.

Vattenfall: Förutsättningar, hänsynsåtgärder och konsekvensbedömning kommer att redovisas för intressen (natur-, kultur-, boendemiljö, rennäring m.m.) som berörs av ledningssträckningen i kommande miljökonsekvensbeskrivning. Samråd har hållits med berörda samebyar.